

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti er med tilslutning fra Socialistisk Folkeparti enige om at ændre Postvæsenets konkurrencemæssige situation ved at omdanne statsvirksomheden til en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår. Enigheden mellem regeringen og de nævnte partier er udtrykt i en politisk aftale af den 21. november 1994. Aftalen vedlægges som bilag til dette lovforslag. Aftalen indebærer en ændring af Postvæsenets konkurrencemæssige situation ved at omdanne statsvirksomheden til en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår.

Hensigten med nærværende lovforslag er i forlængelse af den ovenfor anførte aftale at fastlægge de lovgivningsmæssige rammer for Postvæsenets omdannelse til en selvstændig offentlig virksomhed ved navn »Post Danmark«.

Postvæsenets fremtidige organisation har gennem længere tid været genstand for overvejelser. Det skyldes, at behovet for at ændre Postvæsenets organisatoriske status trænger sig stadig stærkere på, såvel af konkurrencemæssige grunde som af regulatoriske grunde.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med Forslag til Lov om postvirksomhed og skal desuden ses i lyset af EU's grønne bog og Rådets resolution af 7. februar 1994 om udvikling af EU's posttjenester, og de tilpasninger af den danske lovgivning, som udmøntningen af EU-reguleringen må forventes at nødvendiggøre, specielt hvad angår et forventet krav om adskillelse af myndigheds- og driftsopgaver.

A. De gældende regler

Det nuværende lovgrundlag for Postvæsenet organisation er lov af 10. juni 1976 om styrelsen af Post- og Telegrafvæsenet (FT 1975-76: 4969, 6352; A 3043) samt cirkulære nr. 92 af 10. juni 1991 om Post- og Telegrafvæsenets organisation. Postvæsenets opgaver er nærmere defineret i postloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 356 af 25. maj 1989, som er ændret ved lov nr. 323 af 31. maj 1991, samt bekendtgørelse

nr. 10 af 5. januar 1989 om benyttelse af Postvæsenet.

Det følger af lov om styrelsen af Post- og Telegrafvæsenet, at Postvæsenet styres af en generaldirektør, der har den øverste ledelse såvel med hensyn til driften som med hensyn til forberedelse og gennemførelse af nye anlæg. Det følger endvidere af loven, at generaldirektøren som departementschef står umiddelbart under trafikministeren. Generaldirektoratet, hvorunder Postvæsenet hører, indgår således som et departement i et almindeligt underordningsforhold set i forhold til trafikministeren.

Postvæsenet drives i dag som en statsvirksomhed og opgør derfor sit regnskab efter lov om statens regnskabsvæsen. Postvæsenet er iøvrigt omfattet af det offentligretlige regelsæt, der gælder for statslige forvaltningenheder.

Med hensyn til omfanget af Postvæsenets opgaver fremgår det af postlovens § 1, at Postvæsenet har befordringspligt på en række ydelser. Der tilkommer endvidere Postvæsenet en eneret på besørgelse af adresserede breve, jf. postlovens kapitel 2. Befordringspligten og eneretten er nærmere afgrænset i bekendtgørelse om benyttelse af Postvæsenet. Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til Forslag til Lov om postvirksomhed.

Postvæsenet er, jf. postlovens § 2, mod betaling forpligtet til med eneret for GiroBank A/S at stille de til enhver tid værende posthuse, herunder faste anlæg og løsøre, samt tilknyttet personale til rådighed for udførelsen af finansielle serviceydelser.

Herudover kan Postvæsenet, efter ministeren bestemmelse, påtage sig andre opgaver, der kan indgå som et naturligt led i Postvæsenets virksomhed, jf. postlovens § 3.

B. Baggrunden for aftalen om etablering af Post Danmark

Kravene til Postvæsenet er i de senere år skærpet betragteligt. Postvæsenet møder en stigende og stadig skarpere konkurrence på næsten alle områder af sin virksomhed.

Stigende konkurrence, ny teknologi og ændrede forbrugsmønstre har skabt behov for at undersøge